ECLI:LV:AT:2026:0212.11310024921.11.L

Lieta Nr. 11310024921, SKK-148/2026
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts

LĒMUMS

Rīgā 2026. gada 12. februārī

Senāts šādā sastāvā: senatori Māris Leja, Irīna Jansone, Sandra Kaija,

iepazinies ar apsūdzētā /Persona A/ aizstāves zvērinātas advokātes Ivetas Feldmanes kasācijas sūdzību par Zemgales apgabaltiesas 2025. gada 11. jūnija spriedumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Aizstāve kasācijas sūdzībā lūdz atcelt apelācijas instances tiesas spriedumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā sakarā ar tiesas pieļautiem Kriminālprocesa likuma 128. panta un 564. panta astotās daļas pārkāpumiem, kas ir atzīstami par Kriminālprocesa likuma būtiskiem pārkāpumiem šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē.

Pamatojot kasācijas sūdzībā izteikto lūgumu, aizstāve norādījusi, ka apelācijas instances tiesa nepamatoti atcēlusi pirmās instances tiesas spriedumu, ar kuru apsūdzētais tika atzīts par vainīgu Krimināllikuma 126. panta otrās daļas 6. punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, un kļūdaini ir konstatējusi, ka: 1) apsūdzētais ir rīkojies ar nodomu nonāvēt /Persona B/ un 2) viņa nāve neiestājās no apsūdzētā gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, tādējādi nepamatoti atzinusi apsūdzēto par vainīgu Krimināllikuma 15. panta ceturtajā daļā un 117. panta 2. punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.
Atzīstot, ka apsūdzētajam greizsirdības dēļ radās pēkšņs nodoms nonāvēt /Persona B/, tiesa nav ņēmusi vērā apsūdzētā liecināto, ka viņš gribējis /Persona B/ tikai padzīt no mājas, nevis nonāvēt.

Saskaņā ar Senāta judikatūru nodoms nonāvēt ir konstatējams pēc vairāku pazīmju kopuma, tādēļ cirvja izmantošana vien to nepierāda. Tiesa nav izvērtējusi, ka pēc noziedzīgo darbību pabeigšanas apsūdzētais cirvi nav slēpis un nekavējoties ir izsaucis neatliekamo medicīnisko palīdzību, kā arī palicis notikuma vietā, kamēr ieradusies policija.

Tāpat tiesa nepamatoti ir secinājusi, ka apsūdzētais ir izdarījis divus, nevis vienu cirtienu /Persona B/ galvas apvidū, jo eksperta secinājums par diviem cirtieniem ir izteikts varbūtības formā. Turklāt apelācijas instances tiesa nav novērsusi pretrunas ekspertu atzinumos un ekspertu liecībās.

Pretēji tiesas konstatētajam /Persona B/ nav atradies bezpalīdzības stāvoklī.

Rezumējot minēto, apsūdzētajam ir jāatbild tikai par cietušajam /Persona B/ faktiski nodarītajiem vidēja smaguma miesas bojājumiem.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmo daļu tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572. pantā un 573. panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Saskaņā ar šī panta trešo daļu kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Senāts konstatē, ka apelācijas instances tiesa ir atzinusi par pamatotu apelācijas protestā norādīto, ka lietā esošie pierādījumi ārpus saprātīgām šaubām apstiprina /Persona A/ vainīgumu Krimināllikuma 15. panta ceturtajā daļā un 117. panta 2. punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Tiesa atzinusi, ka par apsūdzētā tiešu nodomu nonāvēt /Persona B/ liecina šāds apstākļu kopums: 1) apsūdzētais miesas bojājumu nodarīšanai izmantojis cirvi, t. i., priekšmetu, kas konkrētajā lietošanas veidā bija dzīvībai bīstams; 2) abus cirtienus viņš mērķtiecīgi izdarījis dzīvībai svarīga orgāna – galvas – apvidū; 3)cirtieni izdarīti laikā, kad /Persona B/ bija aizmidzis. Tādējādi tiesa nav atzinusi par ticamu apsūdzētā liecināto par nodomu padzīt /Persona B/ no mājas.

Apstākli, ka /Persona B/ konstatētā mazākā brūce atzīta par vieglu miesas bojājumu, tiesa nav atzinusi par tādu, kas norādītu, ka, izdarot cirtienu, netika pielietots liels spēks un līdz ar to tas varētu izslēgt nodomu nonāvēt, jo: 1) apsūdzētais atradās stiprā alkohola ietekmē, kas traucēja koordināciju un varēja ietekmēt viņa spēju cirtienus izdarīt atbilstoši iecerētajam; 2) viens no cirtieniem novirzījās un trāpīja /Persona C/, nodarot viņai smagus miesas bojājumus.

Pretēji pirmās instances tiesas norādītajam apelācijas instances tiesa atzinusi, ka eksperta /Persona D/ secinājums, ka miesas bojājumi cietušajam radīti vismaz divu traumatisko iedarbību rezultātā, nav izteikts varbūtības formā, bet gan apgalvojuma formā. No tiesu medicīniskās ekspertīzes eksperta atzinumā norādītajām ziņām tiesa secinājusi, ka /Persona B/ konstatētie miesas bojājumi radušies vismaz divu traumatisko iedarbību rezultātā ar asu cirvja galu. Arī tiesā eksperts ir liecinājis, ka miesas bojājumi radušies no diviem cirtieniem.

Apelācijas instances tiesa konstatējusi, ka noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī /Persona B/ atradās bezpalīdzības stāvoklī, jo bija alkohola ietekmē un aizmidzis, un apsūdzētais to apzinājās.

Tiesa motivēti atzinusi, ka apsūdzētais, izdarot divus cirtienus /Persona B/ galvas apvidū, uzskatījis, ka ar to pietiks, lai iestātos viņa nāve. Savukārt, izslēdzot labprātīgu atteikšanos no noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas, tiesa konstatējusino apsūdzētā gribas neatkarīgus apstākļus: 1) pēc cirtieniem /Persona B/ pamodās,tādēļ vairs neatradās bezpalīdzības stāvoklī, ko apsūdzētais bija izmantojis, lai viņu nonāvētu; 2) apsūdzētais nonāca šoka stāvoklī, jo viens no cirtieniem bija trāpījis /Persona C/, kurai viņš nebija vēlējies nodarīt miesas bojājumus.

Apelācijas instances tiesa izvērtējusi arī apsūdzētā rīcību pēc miesas bojājumu nodarīšanas un norādījusi: apsūdzētais pirmais izsaucis neatliekamo medicīnisko palīdzību, tomēr konkrētajā gadījumā tas neliecina par nodoma nonāvēt neesību. Vienlaikus tiesa šo apstākli atzinusi par tādu, kas jāņem vērā, nosakot sodu.

Pierādījumu pietiekamības kritērijs ir saprātīgu šaubu esība vai neesība par apsūdzētā vainīgumu, kura izvērtēšana ir tās tiesas kompetencē, kas izskata lietu pēc būtības (*Senāta 2013. gada 3. jūlija lēmums lietā Nr. SKK-333/2013, 15890002407, 2019. gada 27. decembra lēmuma lietā Nr. SKK-433/2019, ECLI:LV:AT:2019:1227.11089238414.8.L, 9. punkts, 2024. gada 7. jūnija lēmuma lietā Nr. SKK-56/2024, ECLI:LV:AT:2024:0607.11518003918.4.L, 8. punkts*).

Ievērojot minēto, Senāts atzīst, ka kasācijas sūdzībā norādītie argumenti pauž sūdzības iesniedzējas neapmierinātību ar tiem secinājumiem, kādus izdarījusi apelācijas instances tiesa, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, un tās nolēmums apstrīdēts nolūkā panākt tā atcelšanu nevis juridisku, bet gan faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmo daļu.

Minētais ir pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.^{1} panta pirmo daļu.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573. panta trešo un piekto daļu, 573.^{1} panta pirmo daļu, Senāts

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

M. Leja I. Jansone S. Kaija